

"بانوی بلخ" یک نوید معنوی دیگر

بانوی بلخ نام اثری است از منتخبات منظوم روانشاد استاد عبدالرحمان پژواک که خوشبختانه به تازه‌گی برای بار دوم از طرف بنیاد فرهنگی و معنوی "بنیادپژواک" درکابل با تغییرات اندک و ایدیت مورد نیاز تجدید چاپ یافت. این پیشرفت علمی-ادبی درخور تقدیر و ستایش است، اقدامات وزین فرهنگی بنیاد متذکره را قدردانی و ارجگزاری کرده و به رهبری محترم و همه عزیزان دست اندرکار بنیاد علمی، علاقه‌مندان و در کل هموطنان معزز تبریک و تهنیت عرض کرده و از نیات نیک مربیان و همکاران نازنین بنیاد متعهد و مبتکر، ستایش و سپاسگزاری می‌کنم. خداوند تعالی (ج) توفیق بیشتر و توان افزونتر عطا فرماید تا در حفظ و تعالی علم و فرهنگ وطن تلاش بیشتر انجام دهد.

چند حرف درمورد کتاب بانوی بلخ

مایه و منشأ نام این اثر برمیگردد به شناخت و تعهد عمیق استاد پژواک به ملت تاریخی آریانای قدیم. استاد اسطوره‌شناس و مورخ ژرفنگر این خاک کهن است که به عظمت و حقانیت ارزشهای مادی و معنوی این خطه زیبا، دقیق آگاه و ملتفت است، و از این بابت همواره در آثار منظوم و منثور خود به همچوموارد و مسایل با کمال رغبت و محبت تماس گرفته و از افتخارات این مرزوبوم به خوبی و افتخار یادآوری و قدرشناسی کرده است.

استاد در اشعار نغز خود به داستان بانوی بلخ پرداخته و برای حفظ جایگاه و الگوپردازی از شخصیت‌های پرافتخار وطن، مکرر کوشیده است، تا باشد

خدمت معنوی شود به ارزشهای ملی و وطن. خوشبختانه سهم استاد به حیث ادیب و سخنور متبحر این خاک، در این عرصه به مراتب بارزتر و مهمتر بوده و همواره شایسته قدردانی، حساب و سپاسمندی میباشد.

مقدمه این اثر معنوی را شاعر، نقاد و سخنور توانای کشور روانشاد استاد واصف باختری نگاشته است که به سبک و سویه شعری مرحوم استاد پژواک به طور فشرده و استادانه پرداخته، روح شعریت استاد را به خواننده عرضه کرده، بحث مکتب خراسانی را در برابر مکتب هندی مطرح ساخته و استادپژواک را به عنوان استاد و سالار مکتب ادبی خراسانی آن زمان یاد میکند.

در بخش بعدی اثر متذکره، تذکر کامل و گسترده در مورد شخصیت، زنده‌گینامه، افکار، اشعار و آثار استاد پژواک، توسط نویسنده و محقق لایق و ورزیده وطن، روانشاد استاد عتیق الله پژواک صورت گرفته که به فضا و محتوای معنوی کتاب افزوده و موارد بسیار مهم، نادر و جالب را در پیشگفتار خود گنجانیده است. این پیشگفتار جامع، خواننده را هرچه بهتر و بیشتر به ابعاد زنده‌گانی گسترده استاد پژواک نزدیک و آشنا میسازد، که در اصل معنی، این خدمت معنوی، خدمت‌یست به تاریخ، ادب، فرهنگ و در کل به دنیای مادی و معنوی وطن عزیز ما افغانستان.

به این دلیل که همچو گفتارها و نوشتارهای وزین از قلم فرهیخته‌گان، در موارد و عرصه‌های یاد شده نمیگذارد که ارزشهای این خاک و ملت به فراموشی سپرده شود و نسل حال و آینده از آن به طفره رود، بناً اینچنین اقدامات معنوی، بازخوانی و التفات است به ارزشهای معنوی این وطن کهن و تاریخی.

بعد از تذکرات و رهنمودهای بسیار زیبایی فرزانه‌گان وطن، خواننده کتاب برمیخورد به اشعار زیبا، بامحتوا و پیامهای استاد پژواک، اشعاریکه نماینده‌گی از علم و حکمت معنوی و تفکری میکند، اشعاریکه اسطوره و حماسه وطن را به سخن می‌آورد. این سخنهای بکر و پرمعنا که در قالب نظم و سجع شعری بیان یافته است، اظهار درد وطن است در چهارچوب نظم حروف پرشور، طغیان غم ملی، انعکاس امیال و آرزوهای برحق ملت افغان، قیام هدفمند در جهت تحقق آرمانهای کلی و ملی این خاک... و در کل، صدای وجدان انسان آزاده و متفکر، برای وقوف مراد انسانی...

نتیجه نوشتار:

به پنداشت من، کتاب بانوی بلخ، مغز و محتوای کلی اشعار جناب استاد پژواک است که برای علاقه‌مندان شعر اصیل؛ شعری که آراسته با گهرها و نزاکتهای ادبی و لطافت‌های معنوی است، تقدیم میگردد.

توقع می‌رود که هموطنان عزیز از این دنیای معنوی-شعری استاد مستفید شده و از کیفیات مغتنم و مترنم آن حظ و حکمت کسب کنند.

از طرف دیگر، در سلسله خدمات ارزنده "بنیاد پژواک" این قدم معنوی دیگر است در راه حفظ، نشر و پخش آثار گرانمایه استادان فکر و عمل. تلاشی ارزشمند در جهت روشن ساختن دنیای علمی-ادبی وطن. شمع تنویری در فضای سزاوار روشنایی و دانایی.

در اختتام کلام؛ دعا میکنم که خداوند قادر و مهربان (ج) به رهروان کاروان علم و ادب، توان و توفیق بیشتر عطیه فرماید، تا در حفظ و بقای جهان علم و عرفان، شعر و ادب وطن گامهای موثر و خدمات ارزنده‌تر

انجام دهد، و همچنان مطمئن هستم که ملت قدرشناس و حامی روشنایی آن
رابه دیده قدر و ارزشمندی خواهد دید.

مرغ حق چون صدا کند پژواک
شعر من انعکاس آواز است.

با دعا و درود،

ولسمل فراهی

خزان ۱۴۰۴ شمسی – ۲۰۲۵ میلادی

افغانستان